

U Splitu, 6. studenog 2023.

Ur. broj: 169/23

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

javna.savjetovanja@mmpi.hr

Prisavlje 14

10 000 Zagreb

PREDMET: komentari Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, u okviru savjetovanja s javnošću pri donošenju Pravilnika o sadržaju plana upravljanja pomorskim dobrom

Poštovani,

ovim putem dostavljamo Vam komentare u okviru javnog savjetovanja pri donošenju Pravilnika o sadržaju plana upravljanja pomorskim dobrom (dalje: Pravilnik) objavljenog na portalu e-savjetovanja s otvorenim rokom za savjetovanje s javnošću u trajanju od trideset dana, a koji pada u nedjelju, 5. studenog 2023.

S obzirom da članak 81., stavak 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN 47/09, 110/21) propisuje da u slučaju kada zadnji dan roka pada na neradni dan, rok istječe prvoga sljedećega radnog dana, posljednji dan roka za predmetno javno savjetovanje istječe 6. studenog 2023., stoga Vam svoje komentare na Pravilnik dostavljamo u nastavku, u otvorenom zakonskom roku.

S poštovanjem,

Hajdi Biuk, mag. iur,

Pravnica Sunca

- Plan održavanja pomorskog dobra u općoj upotrebi, Članak 5.

Predlažemo izmjenu stavka (1) dodavanjem točke na sljedeći način:

(1) *Plan održavanja pomorskog dobra u općoj upotrebi obavezno sadrži:*

x. plan dohrane plaže i/ili drugog uređenja plaže ako je planirano

Predlažemo izmjenu stavka (2) na sljedeći način:

(2) *Plan iz stavka 1. može sadržavati dodatne elemente ovisno o specifičnosti pomorskog dobra.*

Obrazloženje:

Formulacija odredbe kakva je trenutno nije dovoljno jasna. Plan dohrane plaža predviđen kao opcija stavkom 2. u ovom obliku može biti protumačen na način da plan dohrane može ali i ne mora biti uvršten u plan upravljanja pomorskim dobrom. Time se ostavlja prostor za *ad hoc* dohrane po diskrecijskim odlukama nadležnih tijela što u velikom broju slučajeva rezultira nepotrebnim i neadekvatnim dohranjivanjem. Upravo se člankom 77. novog Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 83/23, dalje: Zakon) nastojala detaljnije regulirati praksa dohranjivanja, stoga je ovim Pravilnikom i budućim planovima upravljanja pomorskim dobrom potrebno osigurati da se odredbe Zakona o dohranjivanju primjenjuju te da dohranjivanje, kada je planirano, bude obavezan dio plana upravljanja pomorskim dobrom.

Također, uređenje plaža ne mora nužno uključivati dohranu, već se može vršiti održivijim rješenjima kao što su proširenje plaže u zaleđe (terasiranje, pošumljavanje autohtonom vegetacijom) ili postavljanjem "sezonskih" sunčališta koja se nakon ljetne sezone mogu ukloniti te je u svrhu zaštite morskog okoliša od kumulativnih i ponavljajućih dohrana, uputno plaže uređivati upravo na navedeni način.

- Plan gradnje na pomorskom dobru, Članak 6.

Predlažemo dopunu stavka (2) dodavanjem točke na sljedeći način:

(2) *Plan gradnje na pomorskom dobru mora uključivati:*

x. plan uklanjanja nezakonitih sidrenih blokova, lanaca, konopa i plutača za privez brodova

Predlažemo dopunu stavka (3) dodavanjem točke na sljedeći način:

Plan gradnje na pomorskom donru može uključivati:

x. postavljanje ekoloških sidrišta za privez brodova

Obrazloženje:

Ilegalni betonski sidreni blokovi predstavljaju jednu od većih ugroza za očuvanje prirodnih staništa morskog dna, posebice livada posidonije. Betonski blokovi osim što direktno fizički uništavaju mjesta na kojima su postavljena mijenjaju i prirodni ekosustav. Prirodna staništa sedimentnog dna pretvaraju u umjetno stvorena staništa čvrste podloge (beton). Lanci i konopi povezani za sidrene blokove su najčešće postavljeni na način da se pomiču po dnu zajedno s kretanjem privezanog broda po morskoj površini i tako uništavaju žive zajednice morskog dna te podižu sediment i mijenjaju prozornost mora. Ilegalne plutače nerijetko ometaju slobodnu plovidbu. Svjedoci smo brojnih uvala u kojima su sidreni blokovi postavljeni ilegalno, na nestručan način, a uz to njihovi „vlasnici“ vrše ilegalnu naplatu priveza na iste. Za očuvanje morskog dna i uvođenje reda u korištenje pomorskog dobra nužno je hitno pristupiti rješavanju ovog problema, posebice u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže te na mjestima na kojima se nalaze ugrožene livade posidonije.

Nadalje, postavljanje legalnih i ekoloških sidrišta omogućava nesmetano odvijanje nautičkog turizma uz očuvanje morskog okoliša, posebice livada posidonije, ali i drugih staništa morskog dna. Ekološka sidrišta trebaju biti prioritet u zaštićenim područjima, ekološkoj mreži te općenito lokacijama na kojima se nalazi strogo zaštićena vrsta posidonija (*Posidonia oceanica*). Ova vrsta pod značajnim je negativnim utjecajem slobodnog obaranja sidara. Ekološka sidrišta su sidrišta kod čijih se postavljanja koriste tehnologije ukucavanja trajnih sidara s minimalnim utjecajem na morsko dno. Potrebno je poticati izbjegavanje postavljanja betonskih sidrenih blokova zbog njihova negativnog utjecaja na morsko dno, te u potpunosti zabraniti ovakve sidrene sustave na mjestima na kojima se nalaze livade strogo zaštićene vrste posidonije.

Prijedlozi su sukladni članku 8. Zakona koji govori kako se upravljanjem pomorskim dobrom mora osigurati održivi razvoj, očuvanje prostora, okoliša, prirode i kulturne baštine. Zbog veličine i značaja navedenih problema za morski okoliš smatramo kako je predloženo potrebno konkretno navesti u tekstu Pravilnika.